

Beleidsplan Veilige Gemeente van de Hervormde Gemeente Wijk (bij Heusden). (HGW)

Inleiding/aanleiding

Als HGW willen we ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is willen we bestrijden.

We verbinden ons daarom uitdrukkelijk aan de gedragscode die aan dit beleidsplan is toegevoegd. Hierop zijn we voor iedereen binnen en buiten onze kerkgemeenschap aanspreekbaar.

De kerk hoort een veilige plaats te zijn. Toch is veiligheid niet altijd vanzelfsprekend. Ook binnen kerkelijke relaties komen misbruik en ongewenste omgangsvormen voor. We denken hierbij aan (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie, pesten en dreiging.

De kerkenraad van HGW vindt het belangrijk dat ieder lid van de gemeente zich veilig voelt en heeft hierop beleid geformuleerd.

Enerzijds is er preventief beleid ontwikkeld op het gebied van veilig gemeentewerk om leden bewust te maken van (on)gewenst gedrag en ter voorkoming van (seksueel) misbruik.

Anderzijds is er beleid ontwikkeld voor opvang en begeleiding bij een melding van grensoverschrijdend gedrag.

In de rol van vertrouwenspersoon komen beide beleidslijnen samen en worden geborgd.

Doel

- De HGW wil een veilige en betrouwbare gemeenschap zijn waar jong en oud, man en vrouw, met en zonder kerkelijke functie of taak, zich veilig voelt en mag vertrouwen op God en mensen.

Subdoelen

- De kerkenraad is zich bewust van de activiteiten die voor gemeenteleden onveilige situaties kunnen creëren en is hierop alert.
- De kerkenraad hanteert instrumenten om grensoverschrijdend gedrag door ambtsdragers, alle betaalde krachten en vrijwilligers met een coördinerende, leidinggevende en verzorgende taak te voorkomen.
 - er is een gedragscode
 - er is een aannamebeleid
 - werken met groepen wordt zoveel als mogelijk gedaan in duo's
- Er zijn vertrouwenspersonen op basis van een profiel, een taakomschrijving en een meldcode.
- De kerkenraad
 - neemt verantwoordelijkheid in situaties van grensoverschrijdend gedrag
 - kent het protocol en de procedure aangaande het onderwerp en hanteert deze.
- De kerkenraad zorgt voor een pastoraal klimaat waarin slachtoffers en daders, ook uit situaties buiten de kerkelijke gemeente, zich veilig voelen. Zoals verwoord onder D: onderlinge zorg / pastorale zorg.

- De kerkenraad zorgt er voor dat het thema Veilige Gemeente met regelmaat aandacht krijgt in de eigen vergadering, in de Erediensten en in het groepswerk binnen de gemeente.
- De kerkenraad zorgt er voor dat de beschikbare media gebruikt worden om frequent de gemeenteleden, vrijwilligers en ambtsdragers voor te lichten over preventiethema's aangaande Veilige Gemeente. Frequente en juiste informatie en voorlichting dragen bij tot bewustwording.
- Gemeenteleden weten hoe te handelen bij het signaleren van grensoverschrijdend gedrag.
- De kerkenraad zorgt voor publicatie van beleid en meldprotocol en verwijst naar diverse instanties op de website van HGW en in het gemeenteblad.

Doelgroep

Doelgroep voor het beleid: alle gemeenteleden en beroepskrachten.

Beleidskeuzes

Om het beleid ten uitvoer te brengen is het belangrijk dat er aandacht is voor bewustwording, preventie, interventie en zorg voor elkaar. Hieronder worden deze per onderdeel besproken.

A. Bewustwording

Door het thema Veilige Gemeente met regelmaat onder de aandacht te brengen kan de kerkenraad de bewustwording binnen de gemeente bevorderen. Bijvoorbeeld in vieringen, gebeden, in gespreksgroepen en catechese, gemeentebijeenkomsten, artikelen in kerkblad Voetius.

Tevens wordt jaarlijks op de kerkenraad aan de hand van het verslag van de vertrouwenspersonen het beleid geëvalueerd.

Ook zal deskundigheidsbevordering en voorlichting bij de taakgroepen jaarlijks geagendeerd worden.

Het thema Veilige Gemeente zal ook met regelmaat aan bod komen tijdens vieringen en is een vast onderwerp in de door de PKN verplichte jaargesprekken met de predikant. Waarbij er nadrukkelijk aandacht is voor afstand en nabijheid in het pastoraat.

B. Preventie

Om ongewenst gedrag en misbruik te voorkomen hanteert de HGW de volgende instrumenten:

1. Aannamebeleid vrijwilligers:
We zijn blij met iedereen die zich voor het kerkelijk (jeugd)werk wil inzetten. En wij kiezen voor zorgvuldigheid bij de werving en selectie. Met een zorgvuldige selectie hebben we aandacht voor de veiligheid in het vrijwilligerswerk en het werken met minderjarigen.
2. Belangrijk bij het borgen van een Veilige Gemeente is het Vierogen-principe: Bij voorkeur twee volwassen personen op een groepsactiviteit.

3. Voor alle beroepskrachten, kerkenraadsleden en vrijwilligers met een leidinggevende, coördinerende en/of verzorgende taak geldt de gedragscode “veilig samenleven”. Wij verwijzen en wijzen hen hierop.

C. Interventie:

Soms gaat het toch mis of lijkt het daarop. Daarom is er het ‘model voor plaatselijk protocol bij meldingen over grensoverschrijdend gedrag voor gemeenten van de Protestantse Kerk’ ontwikkeld.

Het meldprotocol geeft de gemeenteleden inzicht in wat ze kunnen doen als ze zich zorgen maken over een situatie in de gemeente, of als ze zelf een melding willen doen. Het protocol is onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad opgesteld en is via de communicatiemiddelen van de gemeente gemakkelijk te vinden.

Vertrouwenspersonen 1*:

In het meldprotocol wordt de rol van de vertrouwenspersonen benoemd.

Binnen de HGW zijn er twee vertrouwenspersonen. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben een collega om mee te overleggen en samen te werken.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook proactief te werk gaan. Vertrouwenspersonen zijn ook de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

D. Zorg voor elkaar/pastorale zorg

In een Veilige Gemeente moet iedereen zich veilig kunnen voelen. Gemeenteleden kunnen ook buiten de kerkelijke context slachtoffer zijn geworden, bijvoorbeeld door geweld, criminaliteit of seksueel misbruik elders. Voor hun verhaal moet aandacht zijn in het pastoraat.

Zij mogen zich door de onderlinge pastorale zorg erkend voelen en weten dat er met hun gevoelens rekening gehouden wordt, ook bij de formuleringen in gebeden, liederen en preken.

Ook voor ouders zal pastorale zorg en aandacht zijn.

Communicatie:

Het bovenstaande beleid kan door publicatie in o.a. Voetius en de website van de HGW onder de aandacht gebracht worden.

Op de website zijn de volgende onderwerpen goed vindbaar: contactgegevens vertrouwenspersonen, plaatselijk meldprotocol, tekst gedragscode, gegevens van instanties waarnaar verwezen kan worden.

Evaluatie

Dit beleidsplan Veilige Gemeente van de HGW wordt ingevoegd als integraal onderdeel van het beleid van de HGW. En zal dan ook jaarlijks moeten worden geëvalueerd en bijgesteld, indien nodig.

Financiën:

De onkosten voor vertrouwenspersonen, de scholing van vertrouwenspersonen zullen gedragen worden door HGW.

1*Noot:

Het is van belang goed na te denken over de positie van de vertrouwenspersonen. Daar wordt kort over verhaald in de laatste alinea in het document 'Vertrouwenspersonen', maar daar wordt weinig gezegd over de zichtbaarheid van de vertrouwenspersonen. Gekwetsten moeten de weg naar hen vinden, liefst zo snel, informeel en laagdrempelig mogelijk. In datzelfde document wordt nog wel gesteld:

"Vertrouwenspersonen zijn ook de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

De voorkeur gaat uit naar een man én een vrouw, 1 persoon vanuit de Gemeente en een persoon van "buiten" de Gemeente. Beiden worden voor de periode van 4 jaar aangesteld.